

Måling av blodtrykk og puls hos blodgivere, Blodbankene SSHF.

Side 1 av 3

Dokumentplassering:

II.MSK.FEL.LAB FEL.IMTRA FEL.2.3-7

Godkjent dato:

27.12.2022

Gyldig til:

27.12.2024

Dato endret:

27.12.2022

Revisjon:

8.00

Medisinsk serviceklinikk/Fellesdokumenter MSK/Laboratoriene fellesdokumenter/Immunologi og transfusjonsmedisin fellesdokumenter/Tapping av blodgivere
DISTRIBUSJONSLISTE: EK. SSA: Prosedyreperm på tapperommet, SSF: Perm for autoriserte kopier av blodbankprosedyrer på kvalitetsleders kontor.

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Tydeliggjort SSHFs krav og vurdering av puls hos blodgivere. Fjernet pkt: Manuell blodtrykksmåling. SSA: Fjernet manuelt BT-apparat og lagt til pkt vedr. stor BT-mansjett.

HENSIKT

Målingen av blodtrykk (BT) og puls skal foregå så standardisert og korrekt som mulig og iht. Veileder for transfusjonstjenesten i Norge.

OMFANG

Gjelder for blodbankpersonell som er sertifisert for intervjuer og/eller tapper blodgivere.

BAKGRUNN**Veilederen/blodforskriften krever at kontroll av blodgiverens blodtrykk og puls skal skje ved**

- Registrering som ny blodgiver.
- Årlig måling hos blodgivere >60 år, når slik måling ikke er utført annet sted. Blodtrykk målt hos egen lege siste år godtas.

Kravet til blodgivere iht. Veilederen:

- Systolisk BT mellom 100 og 180 mmHg
Diastolisk BT mellom 50 og 100 mmHg
- Puls skal være under 110 per min. Puls < 50 per min. kan aksepteres hos trente personer.
SSHf:
– Plausibel idrettspuls ned til 44/min. hos menn kan godkjennes av andre enn lege.
– Pulsen skal være regelmessig. Vær oppmerksom på at pulsen kan ha litt langsommere frekvens på utpust enn på innpust. Dette er normalt.

AKKREDITERT?

Nei

UTFØRELSE**Viktige forhold ved måling av blodtrykk og puls**

- Giveren bør unngå spising, røyking og fysisk aktivitet like før måling
- Giveren bør hvile i 10 minutter, enten sittende eller liggende. Det er tilstrekkelig at giveren har sittet og fylt ut skjemaet og vært igjennom samtalen.
- Er det praktisk mulig, skal blodgiveren ligge på en tappebenk eller sitte godt, med støtte i ryggen og ikke med kryssede ben. Sørg for at armen hviler godt mot armstøtte eller bord, slik at musklene i armen er avslappet.
- Blodtrykk og puls skal måles før prøvetakning eller tapping. Omgivelsene skal være rolige. Unngå å prate med giver under målingen.
- Unngå trange klesplagg på overarmen under målingen.
- Riktig størrelse på mansjett.

Utstyr

Dokumentet skal verifiseres av medisinsk ansvarlig overlege.

DokumentID: D00437

Utarbeidet av: Fagansvarlige bioingeniøre SSHF	Fagansvarlig: Med.rådgiver Blodbankene SSHF	Godkjent av: Klinikkdirektør Siri Tønnessen	Verifisert av: 05.12.2022 - Kvalitetskoordinator Kari - Ann Nedal, 27.12.2022 - Avd. overlege Christine T. Steinsvåg
---	--	---	--

		Måling av blodtrykk og puls hos blodgivere, Blodbankene SSHF.			Side: 2 Av: 3
Dokument-id: II.MSK.FEL.LAB.FEL.IMTRA.FEL.2.3-7	Utarbeidet av: Fagansvarlige bioingeniøre SSHF	Fagansvarlig: Med.rådgiver Blodbankene SSHF	Godkjent dato: 27.12.2022	Godkjent av: Klinikkdirektør Siri Tønnessen	Revisjon: 8.00

Medisinsk serviceklinikk/Fellesdokumenter MSK/Laboratoriene fellesdokumenter/Immunologi og transfusjonsmedisin fellesdokumenter/Tapping av blodgivere

SSA

- A&D Digitalt blodtrykksapparat, Modell UA-767
- A&D Digitalt blodtrykksapparat, Modell UA-1020
- Blodtrykksmansjett for store armer i skap på Samtalerom 2

SSF

- A&D Digitalt blodtrykksapparat, Modell UA-767

SSK

- A&D Digitalt blodtrykksapparat, Modell UA-767
- A&D Digitalt blodtrykksapparat, Modell UA-1020

Fremgangsmåte

- Sørg for at mansjetten har riktig størrelse.
- Fest mansjetten rundt overarmen, på bar hud, ca. 2-3 cm over albueddet. Midten av mansjettens høyde skal være i samme nivå som hjertet. Slangen fra mansjetten skal ligge på den siden av armen som vender inn mot kroppen.
- Start måling som beskrevet i manual for det apparat som benyttes.
- Ved uregelmessig puls, kontroller pulsen manuelt
- La det gå minst 5 minutter før eventuell ny måling.

Manuell pulsmåling

- Palper puls ved håndledd.
- Tell antall pulsslag i ½ minutt og multipliser med 2.

Tiltak ved blodtrykk eller puls utenfor krav

- **Blodtrykk under krav:** Godkjennes ikke, avregistrer giver.
 - Spør om giver har lett for å besvime eller lett svimler når han/ hun reiser seg. Anbefal giver eventuelt å kontakte egen lege.
 - Det er ingen grunn til å henvise til egen lege hvis giver er uten symptomer. Si til unge givere at BT ofte stiger med alderen, og at de er velkommen tilbake om noen år for ny vurdering.
- **Blodtrykk over krav:** Godkjennes ikke, avregistrer giver.
Etablerte givere >60 år avregistreres eller sperres i 3 måneder etter avtale med giveren. Dokumenter i OBS-tekst.
Gjenta blodtrykksmålingen minst 5 minutter etter første måling, ev. ytterligere en gang. Godta det laveste målte trykket.
 - Systolisk trykk >180 og/eller diastolisk trykk > 100: Anbefal giveren å få kontrollert BT hos egen lege så snart som mulig. Legg kommentar til blodtrykksresultatet i Prosang om at du har anbefalt dette.
 - Kontakt blodbanklege dersom systolisk trykk ≥ 200 og/eller diastolisk trykk ≥ 110 . Hvis praktisk mulig, bør blodbanklege kontrollere blodtrykket etter at giveren har hvilt liggende på benk i minimum 20 min.
 - Unntak fra hovedregelen kan vurderes dersom BT ligger like over grensen (< 5 mm Hg), det er mistanke om "stress-trykk" og de kan bekrefte at de i løpet av de siste 2-3 ukene har fått målt normalt blodtrykk hos egen lege. Legg kommentar til blodtrykksresultatet i Prosang
- **Høyt blodtrykk, men innenfor krav**
 - Gjenta blodtrykksmålingen minst 5 minutter etter første måling, ev. ytterligere en gang. Godta det laveste målte trykket

 SØRLANDET SYKEHUS		Måling av blodtrykk og puls hos blodgivere, Blodbankene SSHF.			Side: 3 Av: 3
Dokument-id: II.MSK.FEL.LAB FEL.IMTRA FEL.2.3-7	Utarbeidet av: Fagansvarlige bioingeniøre SSHF	Fagansvarlig: Med.rådgiver Blodbankene SSHF	Godkjent dato: 27.12.2022	Godkjent av: Klinikkdirktør Siri Tønnessen	Revisjon: 8.00

Medisinsk serviceklinikk/Fellesdokumenter MSK/Laboratoriene fellesdokumenter/Immunologi og transfusjonsmedisin fellesdokumenter/Tapping av blodgivere

- Systolisk trykk 140-180 og/eller diastolisk trykk 90-100: Anbefal giveren å få kontrollert BT hos egen lege innen to til tre måneder uansett om giveren godkjennes eller ikke. Legg kommentar til blodtrykksresultatet i Prosang, om at du har anbefalt dette.

- **Puls utenfor krav eller uregelmessig puls**

Konsulter blodbanklege ved behov.

Nye givere godkjennes ikke. Etablerte givere tappes ikke.

Anbefal eventuelt kontroll hos egen lege. Innhent opplysninger fra gjennomført utredning (f.eks. EKG) etter samtykke hvis aktuelt.

Registrering av resultatet

Blodtrykk og puls registreres i **G000** (resultat, annet).

Kode BLTR, legg også inn R for å bekrefte at pulsen er regelmessig.

Eksempel: 160/70 P80 R.

Dersom pulsen er uregelmessig, bemerkes dette i OBS-tekst eller spørreskjema.

Kryssreferanser

[II.MSK.FEL.LAB](#)

[Komplikasjoner ved tapping av blodgivere. Blodbankene SSHF.](#)

[FEL.IMTRA FEL.2-3](#)

[Undersøkelse av etablerte og nye blodgivere, Blodbankene SSHF](#)

[II.MSK.FEL.LAB
FEL.IMTRA FEL.2.3-10](#)

[Kontroller og vedlikehold utenom rutinen, sjekklister for fagbioingeniør tapping og produksjon, Blodbanken SSA.](#)

[II.MSK.Lab
SSA.BB.2.1.1-5](#)

Eksterne referanser

[13.6 Veileder for transfusjonstjenesten i Norge](#)

[2.12 Blodforskriften](#)